

Knihovna s 10 000 sv. 1922 předána městu Praze. Vedle knihovny i veřejná čítárna a vyd. čas. U nás. Po určité krizi DO 1940 obnoven. Do 1943 16 her vybraného repertoáru, mj. Noc na Karlštejně, jh. R. Deyl st., Kronbauerová, Léto (Šrámek). 1943 158 členů.

312 / Dělnické divadlo uvedlo v roce 1912 Vrchlického drama *Exulanti*.

1886-1951 *OJ Veleslavín*, Vzájemně se podporující ochotnická jednota Veleslavín pro Břevnov a okolí, od 1888 jako Beseda v Tejně, od 1898 *Beseda Břevnovská*.

1902-1907 *Divadlo Svatojosefské jednoty*. 1903-1936 Družstvo pro zřízení a udržování Lidového divadla v Břevnově, při něm od 1906 *Ochotnická beseda v Břevnově*, kolem 1910 hrála jako *Lidové divadlo*. 1908-1913 První ochotnická beseda *Jindřich Mošna* pro Břevnov a okolí, předtím od 1905 ve Sřešovicích. 1909-1950 Ochotnická beseda *Havlíček*, pro Malý Břevnov, osadu Bílou Horu a okolí, h. též za 2. svět v., ukončila 1950.

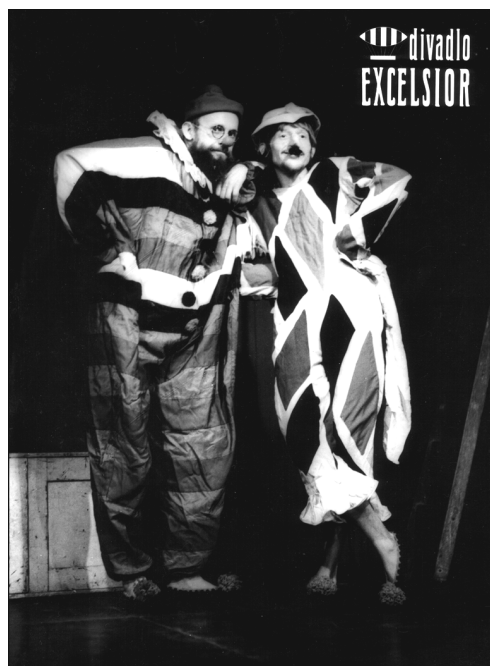
1910 zal. *Dělnické divadlo*. Z příspěvků členů zakoupeny kulisy, rekvizity od dělnického divadla v Třeboni. Postaveno jeviště. Drgie měla brát zřetel na kusy čistě dělnické. Zah. Psohlavci. Premiéry pravidelně jednou za 14 dní. Neměli stálou scénu, hráli Na viniči, U Libuše, U Kaců a příležitostně na jiných 34 místech. S jinými organizacemi pořádali i drobná div. vystoupení, recitační výstupy, jednoaktovky, satirické scénky.

Hlavním úkolem funkcionářů a aktivistů po založení divadla bylo zorganizovat vše potřebné pro jeho zdárný chod. Bylo nutno zajistit propagaci – letáky, plakáty, opatřit listky a příspěvkové bloky, zakoupit texty div. her a jiné další drobnosti. Zápisné činilo 40 h a měsíční příspěvek 10 h. Výbor divadla rozhodl vydat členům legitimace opatřené rudými deskami. Už na první ustavující valné hromadě, která se konala v restauraci na Viniči, byla projednávána dramaturgie a výběr repertoáru, kde soudr. Kachlík upozorňuje, že při vybírání kusů ke hře určených brán byl zřetel na kusy čistě dělnické.

Historie Dělnického divadla v Břevnově.

1911 divadlo jedním ze zakládajících členů SDDOČ. 109 členů, do 1914 přes 100 her převážně domácích autorů, ale i cizích, Tyl, Jirásek, Mrštíkovi, Světlá, Klicpera, Hálek, Čech, Dyk, Shakespeare, Hugo, soudobé veselohry, dětská představení, silvestrovské pořady, šibřinky, zahradní slavnosti, plesy. V tu dobu to byl

stabilizovaný umělecký soubor, každých 14 dní mohli uvést novou hru, hráli i LD. Divadlo mělo hudební odbor, 45členný mužský pěvecký sbor. 1914-1918 činnost omezena. Hráli Na viniči, U Libuše, Na Marjánci, U Kaců i jinde. 1921 DS pod Ústřední radou družstev. Téhož roku se DS programově připojil ke vzniklé KSČ. Vystupovali na shromážděních této strany, družstva Včela a spřízněných organizací. Dělnické divadlo 1929-1932 vydávalo čas. Meziakti. Protože cenzura nepovolovala hry některých mladých českých autorů a hry sovětské, ochotníci vytvářeli agitačně propagační skupiny *Modré blůzy*, které se cenzuře vyhnuly. Po 1929 vytvořili agitační soubor *Malá scéna*. Vystupovali i v okolních vesnicích, ale i na Slavnostech Rudého práva v Krči, v Modřanech. Zúčastnili se i proletářské revue v pražské Lucerně. Ve Vysočanech vystupovali společně se skupinou El-Cara. Programem orientace na ideje komunistického hnutí. Soubory umělecky připravovali profesionálové, např. Mira Holzbachová a Em. Famíra. 1930 sídlo IV. obvodu Pražského kraje SDDOČ. 1921-1958 *Družstvo pro vystavění a udržování Dělnického divadla v Břevnově* (včleněno do OB v Praze 6). 1930-1939 *Akademie*, sbor dělnických div. ochotníků v Břevnově. 1936-1939 *Malá scéna*, moderní divadlo ochotníků v Břevnově, odnož Dělnického divadla. Po zákazu KSČ 1938 mohla činnost ochotníků Dělnického divadla pokračovat, neboť bylo družstevní institucí. Hráli pod Družstvem DDB (Dělnické divadlo Břevnov). Protože soubor tvořili členové KSČ, byli 1939 z velké části zatčeni nebo se přestěhovali. Tato skutečnost a okupační cenzura vedly k výběru především klasických českých her a veselohr. Též LD. Posledním představením 1942 Strakonický dudák. Zbylí členové se účastnili protifašistického odboje. 1945 soubor obnovil opět jako *Družstvo DDB*. 1946 zah. Šest zamilovaných (Arbuzov). 1947-1948 nehráli. 1949 Parta brusiče Karhana (V. Káňa) a Všichni moji synové (A. Miller). 1950 ještě 4 hry, zúčastnili

313 / Divadlo Excelsior se mezi nejvýznamnější soubory autorského divadla prosadilo hrou svého vedoucího, režiséra a jednoho z hlavních protagonistů Jiřího Hladkého *Směj se, paňáco*, 1975.

se vedle Tylovy družiny a Lidové scény břevnovské soutěže ochotnických divadel a ukončili činnost.

1919-1950 *Tylova družina* (pro postavení Nd v Břevnově), h. v sále Starého pivovaru (až do konce 50. let 20. stol. stál při Bělohorské